

ІНФОРМАЦІЯ ЯК УНІВЕРСАЛЬНИЙ ПРЕДМЕТ ЗЛОЧИНІВ

В статье рассматриваются особенности информации (тайна, сведения, сообщение и т.п.) как предмета преступления. Автор предлагает рассматривать любой предмет преступления в качестве информации в том или ином закодированном виде.

Ключевые слова: тайна, сведения, сообщения, предмет преступления.

In the article specific as the article of concrete crime also can come forward certain kind information (secret, information, report etc.). An author divides that information is the universal article of crime, when it comes forward the next level of generalization in relation to such traditionally acknowledged articles of crime.

Key words: secret, information, report.

Термін «інформація» походить від латинського слова «informatio», яке має декілька значень: роз'яснення, виклад фактів або подій, витлумачення, представлення, поняття, ознайомлення, просвіта. Саме слово «informatio» складається з префікса «in-» («в-, на-, при-») і дієслова «formo» («надаю форму, створюю»), пов'язаного з іменником «forma» («форма»)!. Загальне поняття інформації подано у філософії, де під нею розуміють відображення реального світу. Як філософську категорію її розглядають як один з атрибутів матерії, що відбиває її структуру. Погляд на інформацію з точки зору її споживачів окреслює нові грані тлумачення цього слова: інформація – це нові відомості, які прийняті, зрозумілі і оцінені її користувачем як корисні. Іншими словами, інформація – це нові знання, які отримує споживач (суб'єкт) у результаті сприйняття і переробки певних відомостей.

В залежності від галузі використання термін «інформація» одержав ще і інші визначення, зокрема: відомості або повідомлення про щось побутове; роз'яснення, виклад; оригінальність, новизна; комунікація та зв'язок, в процесі якого усувається невизначеність (теорія зв'язку американського вченого Клода Шеннона); міра неоднорідності розподілу матерії та енергії у просторі та у часі, міру змін, якими супроводжуються всі процеси, що протікають у світі (український вчений Віктор Михайлович Глушков); позначення змісту, отриманого з зовнішнього світу в процесі нашого пристосування до нього і пристосування до нього наших почуттів (американський вчений Норберт Вінер); заперечення ентропії, міра хаосу в системі (термодинаміка, французький вчений Леон Бріллюен); передача різноманітності (англійській філософ Вільям Росс Ешбі); міра складності структур (французький вчений Абраам Моль); відображена різноманітність (радянський вчений Аркадій Дмитрович Урсул); властивості матеріальних об'єктів породжувати та зберігати певний стан, який в різних матеріально-енергетичних формах може передаватись між об'єктами; фундаментальний генералізаційно-єдиний безпочатково-нескінченний законопроцес автоосциляційного, резонансно-сотового, частотно-квантового та хвильового відношення, взаємодії, взаємоперетворення та взаємозбереження (у просторі та часі) енергії, руху, маси та антимаси на основі матеріалізації та дематеріалізації в мікро- та макроструктурах Всесвіту

© РАДУТНИЙ Олександр Едуардович – кандидат юридичних наук, доцент Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого

(інформаціологія, російський вчений Іван Йосипович Юзвішин); універсальна субстанція, що пронизує усі сфери людської діяльності, слугує провідником знань та думок, інструментом спілкування, взаєморозуміння та співробітництва, утвердження стереотипів мислення та поведінки (ЮНЕСКО) тощо.

Згідно до положень ст.1 Закону України «Про інформацію» № 2657-XII від 02.10.1992 інформація – це документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються у суспільстві, державі та навколишньому природному середовищі².

Інформація виступає предметом окремих злочинів коли це передбачено, або прямо випливає з тексту закону. Зокрема, це стосується такої інформації, як таємниці (державна, банківська, комерційна, лікарська, таємниці голосування, листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, усинювання чи удочеріння, професійна таємниця захисника в кримінальному процесі – статті 111, 114, 145, 159, 231, 232, 328, 329 КК України – далі КК тощо), відомості (про проведення медичного огляду особи – ст. 132 КК, про екологічний стан – ст. 238 КК, про заходи безпеки – ст. 381 КК), інша інформація (яка надається спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань фінансового моніторингу – ст. 209¹ КК; інсайдерська інформація та інформація про діяльність емітента – статті 232¹, 232² КК), завідомо неправдиве повідомлення – статті 259, 383 КК тощо.

В інших випадках вона пов'язана зі способом вчинення злочину (відомості, які потерпіла від вимагання особа чи її близькі родичі бажають зберегти в таємниці – ст. 189 КК), або іншими його ознаками (тяжка образа з боку потерпілого від умисного тяжкого тілесного ушкодження, яке було заподіяне у стані сильного душевного хвилювання – ст. 123 КК).

Крім інформації, предметами злочину також можуть виступати: майно (статті 185, 186, 187, 194, 196 КК тощо), право на майно (статті 189, 190 КК), електрична або теплова енергія (ст. 188¹ КК), зброя (статті 201, 262, 263 КК), історичні та культурні цінності (статті 193, 201 КК), наркотичні засоби, психотропні речовини та їх аналоги (статті 305, 307 – 309, 314 КК), прекурсори (статті 305, 311, 312 КК), снотворний мак та конопля (ст.310 КК), вірус імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби (статті 130, 131 КК), венерична хвороба (ст. 133 КК), лікарські засоби (ст. 141 КК), органи або тканини людини (ст. 143 КК), кров людини (ст. 144 КК), виборчі бюлетені, бланки відкріпних посвідчень та бюлетені для голосування на референдумі (ст. 158 КК), виборча документація (ст. 158¹ КК), фінансова (матеріальна) підтримка для здійснення виборчої кампанії (ст. 159¹ КК), аліменти (ст. 164 КК), кошти на утримання непрацездатних батьків (ст. 165 КК), заробітна плата, стипендія, пенсія чи інші установлені законом виплати (ст. 175 КК), твори науки, літератури і мистецтва, комп'ютерні програми і бази даних (ст. 176 КК), твори, що пропагують культ насильства і жорстокості (ст.300 КК), порнографічні предмети (ст. 301 КК), національна валюта України, іноземна валюта, державні цінні папери та білети державної лотереї (ст. 199 КК), диски для лазерних систем зчитування, матриці, обладнання та сировина для їх виробництва (ст.203¹ КК), мікробіологічні або інші біологічні агенти чи токсини (ст. 326 КК) тощо.

Дослідимо питання про те, як співвідносяться між собою інформація та інші різновиди предметів злочину (майно, електрична або теплова енергія, наркотичні засоби, психотропні речовини та їх аналоги, вірус імунодефіциту людини чи

іншої невиліковної інфекційної хвороби, венерична хвороба, лікарські засоби, органи, кров або тканини людини, матриці тощо).

Сучасними дослідженнями в галузі фізики доведено, що все навкруги є інформацією. Всесвіт являє собою величезну плаваючу голограму, в будь-якій точці якої міститься інформація про весь оточуючий світ, але вона закодована в голографічних інтерференційних мікроструктурах³.

Теза про те, що Всесвіт подібний до гігантської голограми⁴, була доведена ще учнем Альберта Ейнштейна – професором Лондонського університету, одним з найбільш видатних фахівців в галузі квантової фізики Девідом Бомом, який писав свою кандидатську дисертацію під керівництвом Роберта Оппенгеймера.

Голограма – це зареєстрована у голографії на фотопластинці інтерференційна картина, яка утворена двома когерентними пучками світла: один іде від джерела (опорний пучок) і віддзеркалюється від об'єкта, освітленого тим же джерелом (предметний пучок)⁵. Джерелом когерентного світла є лазер. Для відновлення зображення предмета за допомогою голограми її висвітлюють тим же опорним пучком, що був використаний для одержання голограми. Якщо голограму освітлювати опорною хвилею від джерела, то в результаті дифракції світла на інтерференційній структурі голограми в дифракційному пучку відновлюється копія предметної хвилі та на певній відстані з'являється удаване об'ємне (хвильове) зображення об'єкта, яке дуже важко відрізнити від оригіналу. Тримірність зображення таких об'єктів дивовижно реальна. Можливо обійти голографічну картинку та побачити її під різними кутами як би це реальний об'єкт. Однак при спробі доторкнутися до неї рука просто пройде крізь повітря.

У голограми є ще одна надзвичайна властивість. Якщо від голографічної плівки відрізати маленький шматок та освітити його лазером, зображення все рівно залишиться цілим. На відміну від звичайних фотографій, кожна невелика частка голографічної плівки містить всю інформацію про ціле. Крім того, на голографічній пластині можливо послідовно записати декілька зображень тільки завдяки зміні кута, під яким лазер освітлює цю пластину. З кількістю інформації, яку можливо зафіксувати голограмою, важко порівняти жоден з існуючих засобів збереження інформації.

Згідно до теореми Белла не існує ізольованих систем, кожна частка Всесвіту знаходиться у миттєвому зв'язку зі всіма іншими частками. Вся система, навіть якщо її частки розділені між собою величезними відстанями і між ними відсутні сигнали, поля, механічні сили, енергія тощо, функціонує як Єдина система. При цьому миттєвому зв'язку витрат енергії не вимагається⁶.

З точки зору сучасної фізики, розподіляючи предмети злочину (інформацію, майно, електричну або теплову енергію, зброю, органи або тканини людини тощо) між собою як окремі явища, в той час як ознакою, що їх об'єднує, є інформація, завдяки якій вони утворені, людина розділяє ціле навіть не на частки, а на фрагменти. А між часткою та фрагментом є принципова різниця. Як вказує латинська основа слова «фрагмент» та споріднене англійське *fragile* («ламкий, крихкий»), фрагментувати означає ламати, розтрусувати чи розбивати. Наприклад, удар кувалдою по годиннику призведе не до поділу його на частки, але до утворення фрагментів таким чином, що вони перестануть бути значно пов'язаними з цілим. Проблема людства полягає в тому, що ми, люди, наділені фрагментарним способом мислення, який утворює уламки та фрагменти і не бачить належні частки в їх зв'язку з цілим. Це призводить до загальної тенденції «розламування

буття»⁷. М.Талбот стверджує, що не зважаючи на удавану роз'єднаність речей на експлікативному рівні, все являє собою безперервно розподілену реальність, яка кінець кінцем завершується тим, що імплікативні (сховані) та експлікативні (відкриті) порядки зливаються один з одним⁸.

Все взаємопроникає у все, та хоча людській натурі властиво навколо себе поділяти та розчленувати, всі розподіли є штучними, природа є нерозривною паутинною.

З приводу інформаційних потоків доктор філософських наук В.А. Колєватов вказує, що вже давно ми прийшли до розуміння того, що крім визнаних двох потоків обміну (речовина та енергія) існує третій, найважливіший та, можливо, ключовий для наукового вирішення проблеми сутності життя – потік обміну інформацією, який виявляється для живої та будь-якої істоти більш важливим, ніж потоки речовини та енергії⁹.

На думку дослідника психофізичних явищ академіка Ю.А. Фоміна прийшов час значно розширити поняття «інформація» та розглядати її як невід'ємну ознаку матерії або як форму її існування¹⁰.

Якщо наш Всесвіт подібний до гігантської голограми, то це означає, що світ, в якому ми живемо, в дійсності може являти собою тонку та складну ілюзію на кшталт голографічного зображення¹¹. Під нею знаходиться більш глибокий порядок буття – позамежний та початковий рівень реальності, – з якого народжуються всі об'єкти, в т.ч. видимість нашого фізичного світу аналогічно тому, як з шматочка голографічної плівки народжується голограма.

Тоді виходить, що за рівнем речей та явищ, які нас оточують, зокрема таких предметів злочину, як майно, електрична або теплова енергія, вірус імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби, органи, кров або тканини людини, матриці тощо, знаходиться наступний рівень узагальнення – рівень інформації, за яким існують ще не досліджені рівні. Тоді інформація несподівано у всіх випадках виступає предметом злочину, замість тих, що усвідомлюються на поверхні.

Проте, не варто визнавати інформацію предметом будь-якого злочину, змінювати розподіл їх об'єктів з загального, родового, видового та безпосереднього на один універсальний, але слід пам'ятати про те, що за ними (вказаними об'єктами та предметами) стоїть інший рівень узагальнення. Це розширить межі нашого усвідомлення навколишнього світу.

Якщо ж, стверджують провідні фахівці у галузі фізики¹², інтелект на планеті Земля буде, як і раніше, розвиватися в догмах та уявленнях матеріалістичної науки і ігноруватиме голографічний світ з наявністю свідомості в клітинах та просторі, ми не зможемо прогресувати. Наша примітивна свідомість буде входити у все зростаюче протиріччя, та страшніше, якщо в нього увійде репродуктивний потенціал (яйцеклітина, сперматозоїди, запліднення, можливість вагітнити, ембріогенез тощо) і весь поліголографічний процес взаємодій як мікромодель еволюції свідомості та еволюції Всесвіту. І якщо процес накопичення протиріч буде нарощуватись, то білково-нуклеїнова сутність людської свідомості та наша тілесна форма просто зникнуть, зникне вид, а біосфера може еволюціонувати у іншому напрямку¹³.

1. Википедия – свободная энциклопедия. – [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/інформація> 2. Відомості Верховної Ради України. –

1992. – № 48. – Ст. 650. **3.** *Талбот М.* Голографическая Вселенная. – М., 2004. – С. 14. **4.** *Бом Д.* Биография. – [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Бом> **5.** Физический энциклопедический словарь. – М., 1984. – С. 67. **6.** *Уилсон Р.-А.* Психология эволюции. – К., 1999. – С. 147. **7.** *Тихоплав В.Ю., Тихоплав Т.С.* Новая Физика Веры. – СПб., 2007. – С. 155. **8.** *Талбот М.* Голографическая Вселенная. – М., 2004. – С. 102. **9.** *Колеватов В.А., Колеватов Г.А.* Управляющая информация и четырехмерное время как новые предметы физики // Сознание и физическая реальность. – 2005. – Т. 10. – № 2. – С. 23,31. **10.** *Фомин Ю.А.* Познание тайны. – М., 1995. – С. 96. **11.** *Фактор Д.* Развёртывающееся значение. Три дня диалогов с Дэвидом Бомом / Пер. с англ. М.Немцова. – М., 1992. – С. 48–50. **12.** *Тихоплав В.Ю., Тихоплав Т.С.* Новая Физика Веры. – СПб., 2007. – С. 171. **13.** *Казначеев В.П., Трофимов А.В.* Очерки о природе живого вещества и интеллекта на планете Земля: Проблемы космопланетарной антропозологии. – Новосибирск, 2004. – С. 219.